

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้ามุ่งศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและร่วมหาทางในการแก้ปัญหาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ โดยการค้นคว้าอิสระเรื่อง คำร้องขอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ซึ่งผู้ค้นคว้าดำเนินการโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพครู และสภาพการจัดการเรียนการสอน จากข้อมูลและสารสนเทศในกลุ่มงานต่างๆของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล

ขั้นที่ 2 ศึกษาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล โดยการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาเกิดผลจากสภาพการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาเกิดผล นำมาจัดกลุ่มสนทนากลุ่ม (Focus group) ร่วมกับตัวแทนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนตามคำร้องขอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล และยกร่างแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูโรงเรียนบ้านนาเกิดผล ซึ่งรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและวิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากร พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล

2. ศึกษาและวิเคราะห์สภาพและปัญหาการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล จากเอกสาร รายงานผลการปฏิบัติงานของกลุ่มบริหารงานวิชาการ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ปีการศึกษา 2550 และปีการศึกษา 2551 รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2550 และปีการศึกษา 2551 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ปี พ.ศ.2551 และเอกสารงานทะเบียนและวัดผลของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล และกลุ่มบริหารงานบุคคล

ขั้นที่ 2 สัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผลเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาศักยภาพครู

ศึกษาวิเคราะห์จากสภาพความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อการศึกษาให้ได้ซึ่งคำร้องขอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำผลการศึกษาและสังเคราะห์เอกสาร ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์สรุปเป็นประเด็น

ขั้นที่ 3 จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางของครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกไว้ดังนี้ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาและสถานศึกษา และมีความเต็มใจให้ความความคิดเห็นในเรื่องที่ทำการค้นคว้าอิสระตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 คน ตัวแทนครูจำนวน 2 คน ผู้ปกครองเครือข่าย จำนวน 7 คนและตัวแทนนักเรียน จำนวน 4 คน รวมทั้งหมด 20 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง เป็นการจัดกลุ่มสนทนา ระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนผู้นำชุมชน ตัวแทนครูและตัวแทนนักเรียนตามขั้นตอนการพัฒนาคัลลากร 5 ขั้นตอน ลักษณะเป็นการอภิปรายกลุ่มหาข้อสรุปตามความคิดเห็นของผู้อภิปรายส่วนใหญ่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

บันทึกการสนทนากลุ่ม ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำผลการสนทนากลุ่มมาสังเคราะห์เป็นเอกสารเพื่อนำมา มากำหนดเป็นร่างในการสร้างแนวทางการพัฒนาคัลลากรตามคำร้องขอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้า ทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์เชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม กับตัวแทนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 4 คน ตัวแทนผู้ปกครองเครือข่าย จำนวน 7 คน ตัวแทนนักเรียนจำนวน 7 คน ตัวแทนครู 2 คน ตัวแทนผู้นำชุมชนจำนวน 3 คน เพื่อวางแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูตามคำร้องขอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ เป็นการล่วงหน้า และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจดบันทึกการสนทนากลุ่มตามประเด็นการสนทนา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการสังเคราะห์ผลการสนทนากลุ่มสรุปเป็นประเด็น

ขั้นที่ 3 ร่างแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูตามคำร้องขอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล

ผู้ศึกษาค้นคว้านำผลการศึกษา วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพร้อมนำผลการสังเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูตามคำร้องขอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล มากำหนดเป็นกรอบในการร่างแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูโรงเรียนบ้านนาเกิดผล โดยจัดทำเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนา 2 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาศักยภาพครูด้านคุณธรรมและจริยธรรม กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาศักยภาพครูด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร และขั้นตอนการพัฒนาบุคลากร รวมทั้งรายละเอียดการสร้างเครื่องมือ
2. นำกรอบแนวคิดการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ) มาตรฐานที่ 9,10 มาตรฐานด้านครูผู้สอน มากำหนดขอบข่ายเนื้อหา
3. เขียนคำถามสำหรับใช้ศึกษาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสร้างแนวทางการพัฒนาบุคลากรตามคำร้องขอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
4. รวบรวมข้อคำถามที่เขียนไว้ จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างฉบับร่างเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้า และผู้ศึกษาค้นคว้าตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยตรวจสอบในประเด็นความสมบูรณ์ ความชัดเจน ภาษาที่ใช้ว่าชัดเจนหรือไม่ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบในส่วนของเนื้อหา ความถูกต้องสมบูรณ์ตามโครงสร้างในองค์ประกอบของแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ด้านการสร้างเครื่องมือ โดยพิจารณาจากผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางการวิจัย หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา มีผลงานเป็นที่ยอมรับมีวุฒิการศึกษาทางการบริหารการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และผ่านการทำวิทยานิพนธ์ 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ความครอบคลุมครบถ้วน ตามขอบเขตที่นิยามไว้ ความเป็นปรนัยหรือความชัดเจนของภาษาที่ใช้และความสมบูรณ์ในองค์ประกอบของแบบสัมภาษณ์

7. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพครู

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและวิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากร พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียนบ้านนาเกิดผลศึกษาและวิเคราะห์สภาพและปัญหาการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล จากเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานของกลุ่มบริหารงานวิชาการ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ปีการศึกษา 2550 และปีการศึกษา 2551 รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2550 และปีการศึกษา 2551 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ปี พ.ศ.2551 และเอกสารงานทะเบียนและวัดผลของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล และกลุ่มบริหารงานบุคคล

ขั้นที่ 2 สัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผลเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครู

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล

ขั้นที่ 3 ร่างแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูตามคำร้องขอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้บันทึกการสนทนากลุ่มและบันทึกเสียงการสนทนากลุ่ม ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำผลการสนทนากลุ่มมาสังเคราะห์เป็นเอกสารเพื่อนำมากำหนดเป็นร่างในการสร้างแนวทางการพัฒนาบุคลากรตามคำร้องขอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล และนำแนวทางการพัฒนาศัษยภาพครูตามคำร้องขอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผลให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านได้ช่วยดูแลเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการและทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้
 ขั้นที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศัษยภาพครูวิเคราะห์ข้อมูลโดยการ นำความรู้ที่ได้มาเป็นประเด็นในการออกแบบสัมภาษณ์ และร่างหัวข้อการจัดสนทนากลุ่ม ในการพัฒนาศัษยภาพครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล ในด้านครูด้านคุณธรรมจริยธรรม และการพัฒนาครูที่สอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามกรอบแนวคิดวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ

ขั้นที่ 2 สัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผลเกี่ยวกับการพัฒนาศัษยภาพครูผู้สอนโรงเรียนบ้านนาเกิดผล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการ นำเอาประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปสาระสำคัญของข้อมูลรายละเอียดแต่ละประเด็น โดยการบรรยายสภาพของข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ขั้นที่ 3 ร่างแนวทางการพัฒนาศัษยภาพครูตามคำร้องขอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านนาเกิดผล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม ดำเนินการดังนี้คือ วิเคราะห์แยกประเภทในแต่ละประเด็น เป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ แยกข้อมูลที่ไม่มีความหมายและไม่เกี่ยวข้องออกสังเคราะห์ข้อมูลสรุปสาระสำคัญของข้อมูลรายละเอียดแต่ละประเด็น โดยการบรรยายสภาพของข้อมูลที่ได้ในลักษณะของความเรียงเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าร้อยละ ใช้ค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

$$\text{ร้อยละของรายการ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่รวม}}$$